

S E T O F

Soil Erosion and TOrrential Flood
*Prevention: Curriculum Development at the
Universities of Western Balkan Countries*

Pošumljavanje ekstremnih staništa

Prof. dr Ćemal Višnjić

Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

POŠUMLJAVANJE KRAŠKIH PODRUČJA

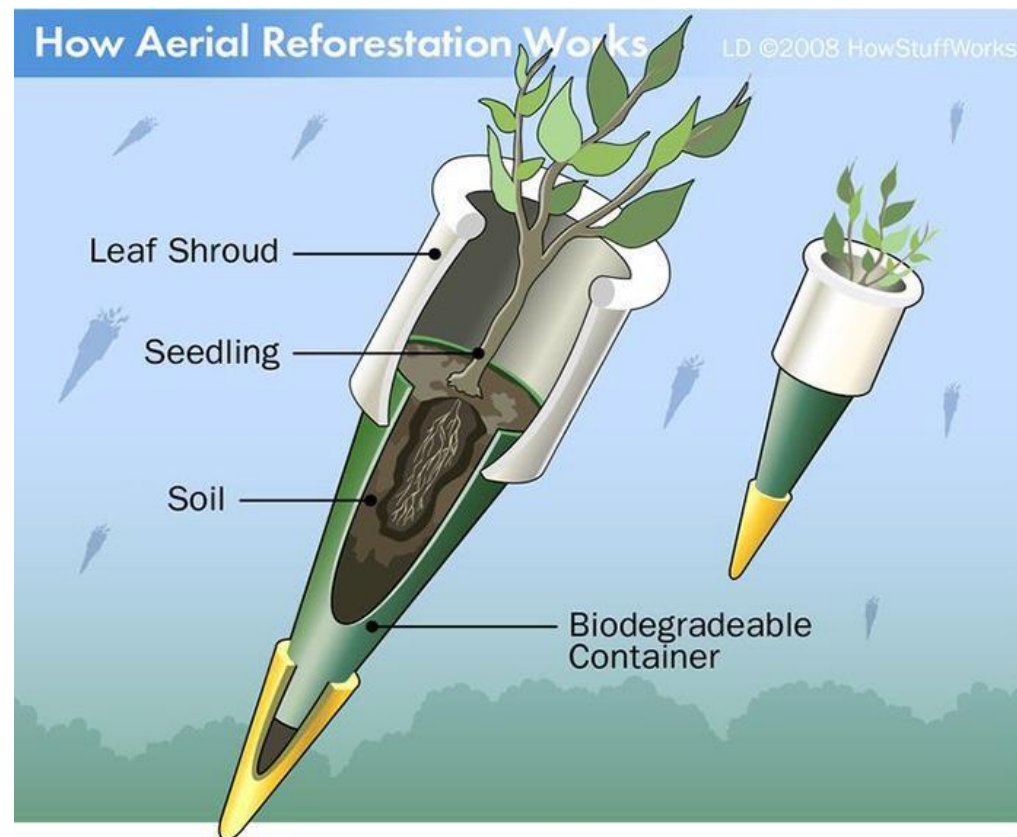
Faktori koji utječu na uspjeh pošumljavanja

- Radna snaga
- Slojanje matične stijene
- Vrsta drveća
- Kvalitet sadnica
- Tehnika sadnje

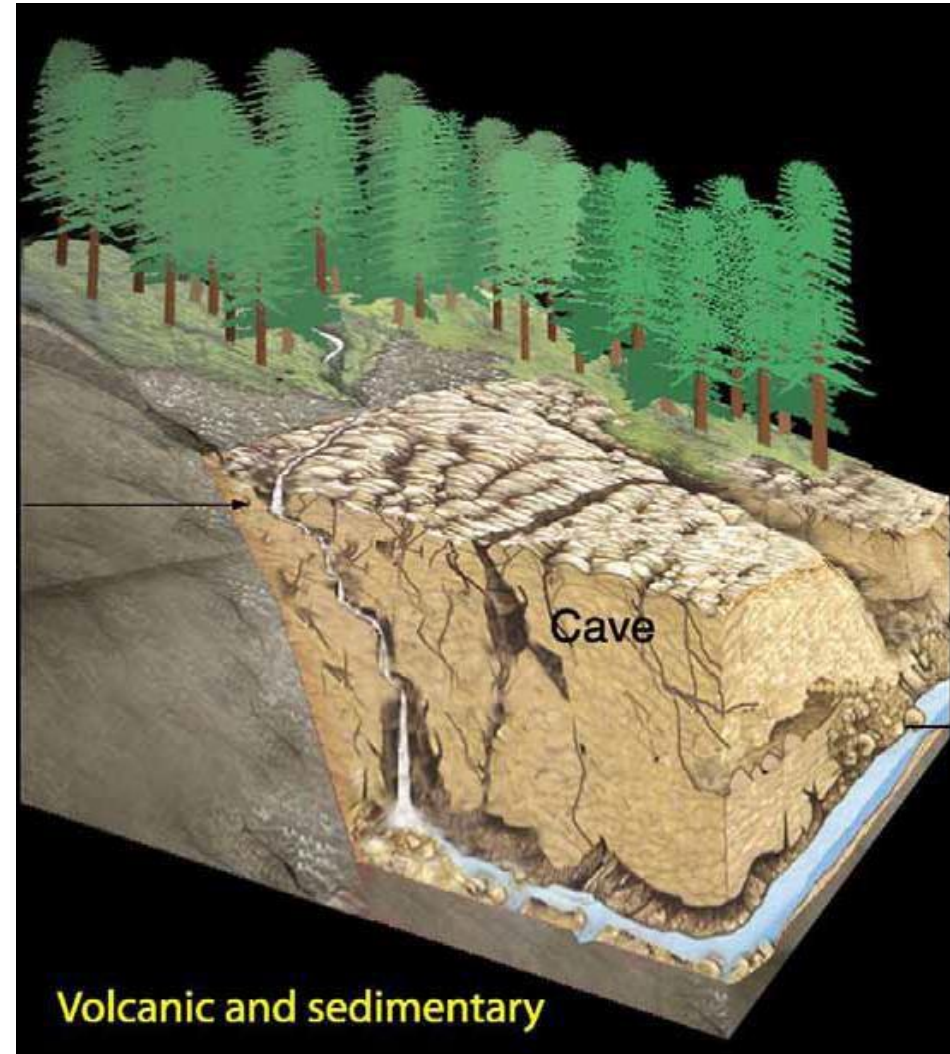

POŠUMLJAVANJE KRŠA NIJE AKCIJA ZA SLIKANJE I PROMOVANJE VLASTITIH INTERESA TO JE STRUČNI POSAO KOJA ZAHTIJEVA ANGAŽMAN OBUČENE, ODGOVORNE I DOBRO PLAĆENE RADNE SNAGE KOJA UČESTVUJE U POŠUMLJAVANJU

Slojanje matične podloge

Greške uslijed pogrešno odabranog lokaliteta – horizontalno slojanje stijena

Soil Erosion and TOrrential Flood
Prevention: Curriculum Development at the
Universities of Western Balkan Countries

Pošumljavanje ekstremnih staništa (C1229, prof. dr. Ćemal Višnjić)

VRSTA DRVEĆA

**PRAVILNO ODABRANA VRSTA DRVEĆA JE OD KLJUČNE VAŽNOSTI
ZA USPJEH POŠUMLJAVANJA**

VRSTA DRVEĆA

LIŠĆARI

bijeli grab (*Carpinus orientalis* Mill.), rašeljka (*Prunus mahaleb* L.), maklen (*Acer monspessulanum* L.), koščela ili koprivić (*Celtis australis* L.), crni jasen (*Fraxinus ornus*), crni grab (*Ostrya carpinifolia*) medunac (*Quercus pubescens*)

ČETINARI

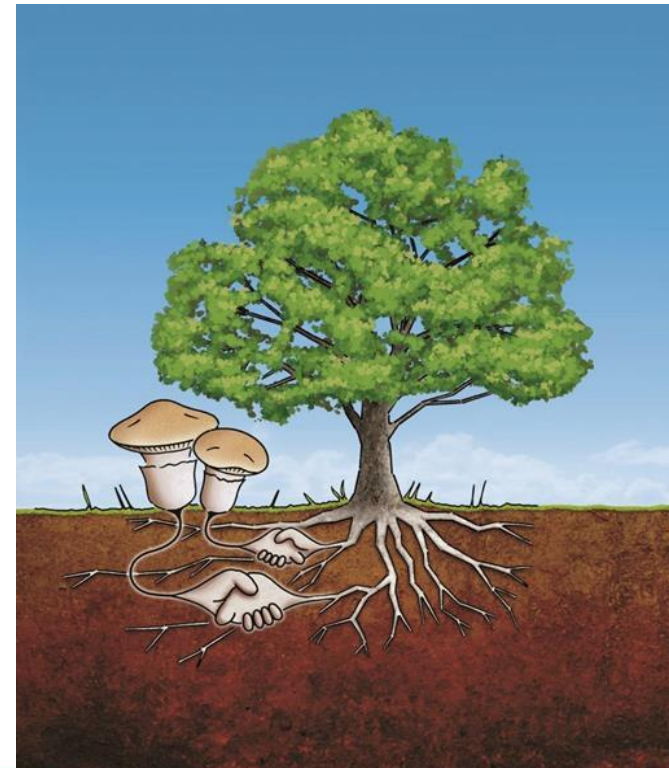
crni bor (*Pinus nigra*), alepski bor (*Pinus halepensis*) var. brutia, pinjol (*Pinus pinea* L.), primorski bor (*Pinus pinaster* Aiton), čempres (*Cupressus sempervirens* L. var. *pyramidalis* Nymann),

POŠUMLJAVANJE KRAŠKIH PODRUČJA

KVALITET-SORTIMENTI

POŠUMLJAVANJE KRAŠKIH PODRUČJA

NISULA vs PRAVI KONTEJNER

Soil Erosion and TOrrential Flood
Prevention: Curriculum Development at the
Universities of Western Balkan Countries

Pošumljavanje ekstremnih staništa (C1229, prof. dr. Ćemal Višnjić)

POŠUMLJAVANJE KRAŠKIH PODRUČJA

Pseudo kontejnerske sadnice

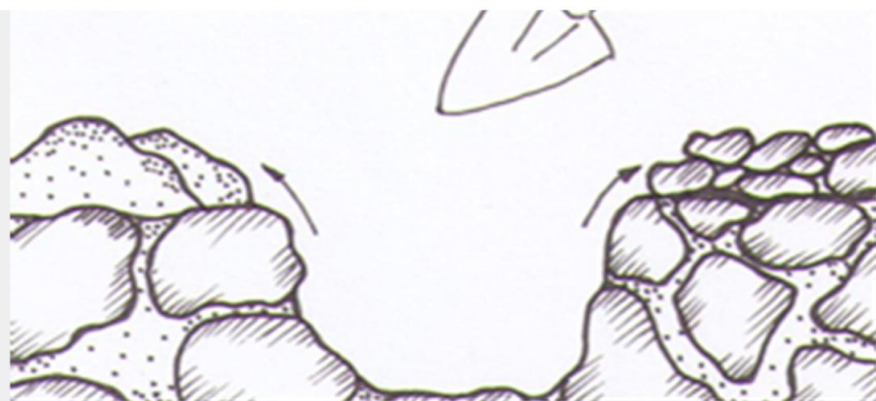

TEHNIKE SADNJE

TEHNIKE SADNJE

Kopanje jame

Vađenje sadnice sa busenom iz kontejnera

Postavljanje sadnice sa busenom u jamu

Pravilno zasadena kontejnerska sadnica

SADNJA U BRAZDE

Primjena aditiva (superapsorbera) kod pošumljavanja kraških područja

- Sadnice crnog bora nakon testa od 60 dana
- Osušena kontrolna sadnica (lijevo)
- Vitalna sadnica stockosorb +mikoriza, (desno)

Tretman	Skr.	Srednji vitalitet	Analiza varijanse
Kontrola	K	1,172 ± 0,40	K
Mikoriza	MK	1,966 ± 0,81	
Stockosorb	ST	2,064	
Stock/ mikoriza	SM		

ZAKLJUČAK

- Poznavanje stanišnih faktora, prije svega klime i orografsko-edafskih faktora, predstavlja osnovu za planiranje pošumljavanja ekstremnih staništa.
- Izbor vrste drveća za pošumljavanje mora odgovarati uvjetima staništa a prednost dati domaćim vrstama drveća, najbolji rezultati su dobijeni sa crnim borom.
- Najbolje se pokazala sadnja u brazde kontejnerskih sadnica sa zapreminom kontejnera od 0,9 do 1,8 dm³
- Istraživanja ukazuju na bolje preživljavanje sadnica tretiranih hidrogelom, što navodi na opravdanje upotrebe ovog materijala.
- Sadnice sa ciljanim simbiontom (mikorizom) dobijene u rasadniku infekcijom korijena, uz optimirane prethodne navedene uvjete nude odgovor za pošumljavanje kraških područja.

